HYMNUS BEATÆ ROSÆ A SANCTA MARIA SACRÆ VIRGINI PERUANÆ IN AMERICA...

Pieter Adrian : van Broecke

XXVIII
ADRIAN
1367

Flos primus occidentalium Indiarum B:ROSA Virgo terty
ordinis S.Dominici Prouinciæ Peruanæ S.Catæ. Senensis Vnum Ectypon
Virtutum omnium et cumprimis asperrimæ Vitæ idea: Patriæ suæ lumen, et
solumen, nascitur limæ A°. Christi 1586 denascitur ibidem A°. Sponsi 1617. hoc est Viæ mortalis
suæ 32 inchoato miraculis ante et post obitum clara

HYMNVS

BEATÆ ROSÆ
A SANCTA MARIA
SACRÆ VIRGINI PERVANÆ

In America apud nouos Indos

TERTII ORDINIS S. DOMINICI

Præcipua Sanctæ illius Vitæ elogia complectens,

Quæ Anno CIƆ IƆ LXXXVI. decimo secundo Calendas Maij

Limæ Metropoli Regni Peruani Nata.

Ac ibidem CIƆ IƆC XVII. nono Calendas Septembris

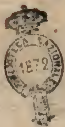
SANCTITATE, & MIRACVLIS CLARA OBIIT.

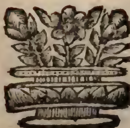
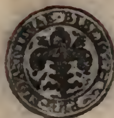
SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO D.

CLEMENTI NONO
PONTIFICI OPTIMO MAXIMO.

QVI SACRAM VIRGINEM ROSAM
Beatarum Virginum Catalogo Anno 1668. Mense Aprili inseruit.

Inscriptus à PETRO ADRIANO VANDEN-BROECKE Belgà
Publico Eloquentiæ Professore PISIS.

LVCAE, Apud Hiacynthum Pacium, &c. CIƆ IƆC LXIX.

De Superiorum Consensu.

SANCTISSIMO, AC BEATISSIMO DOMINO NOSTRO DOMINO CLEMENTI NONO PONTIFICI OPTIMO MAXIMO.

PETRVS ADRIANVS VAN DEN-BROECKE
Flandro belga à Tenaramonda ex Episcopatu Gandense.

Vm nuper publica, & priuata omnium lætitia; quacumque se Orbis Christiani limites extendunt, vbiquè summa, atquè maxima ostenderetur, mirisquè studijs sibi inuicem omnes de tuo isto; quem tunc adibas CLEMENS NONE custos Optimus Maximus Generi Humano Diuinitus date, Sanctissimo Pontificatu gratularentur; ego quoque eo ipso affectu, quo optimus quisque rebus humanis tranquillitatem, ac bona omnia vigere maximè cupit, excitatus incredibili sanè gaudio exarsi quod ea omnia consecutura esse viderem, quæ ad totius Europæ commoda, perpetuæquè Pacis vberrimos fru-

ctus pertinerent; ac tacitæ venerationis meæ studio (vt nunc quoquè ardentiſsimè facio) ad Clementiſsimum Numen conuerſus Sanctiſsimæ tuæ Maieſtati annos adhuc plurimos, plurimoſque ſecundà incolumitate conſecuturos ad Romanæ Religionis decus propagandum, & arcendum à finibus Chriſtianis immaniſsimum hoſtem Orientis optaui. Nunc vero cum ea Diuinitus gloria Sanctitati tuæ reſeruata fuiſſe videatur, vt ab ipsâ Americâ, quam nunc Orbem nouum vocamus, primus omnium Romanorum Pontificum noua Sanctimoniæ Germina in nouæ ſuauitatis odorem Chriſto Optimo Maximo, cuius Vicariâ Maieſtate mortalibus præfulges, nunc vltrò exhibeas, atque ipſi aduerſarij, qui á Sede Apoſtolica alieniſsimi videbantur, tua in primis ſummâ animi moderatione in iſto Supremo rerum humanarum apice inſpectâ nunc vt filij ad Clementiſsimæ ſuæ Matris Romanæ Eccleſiæ ſinum reuertantur; hunc ipſum hymnum de Rosâ à Sanctâ Mariâ Virgine Americanâ, quam tua nuper Sanctitas Beatis Virginibus aſcripſit, pio fortaſse magis, quàm elegante conatu elucubratum abſenti oſculo ad Beatitudinis tuæ veſtigia proſtratus cum profundiſsimâ demiſsione, quâ me decet Sanctiſsimum in terris Principem reuereri ſupplex exhibeo, offeroque, atque vt tua mihi Beatitudo Apoſtolicæ benedictionis gratiam elargiatur humillimè opto. Vale.

PISIS Octauo Calendas Februarij CIↃ IↃC LXIX.

HYMNVS
BEATÆ ROSÆ
A SANCTA MARIA
SACRÆ VIRGINI PERVANÆ
In America apud nouos Indos
TERTII ORDINIS S. DOMINICI
Præcipua Sanctæ illius Vitæ
Elogia complectens;

Quæ Anno Domini 1586. decimo secundo Calendas Maij

Limæ Metropoli Regni Peruani Nata,
Ac ibidem 1617. nono Cal. Septembris
Sanctitate, & Miraculis clara obijt.

A S.D.N. PAPA CLEMENTE NONO
BEATIS VIRGINIBVS
Ascripta Anno Domini 1668. Mense Aprili.

Quam te memorem Lux Orbis prima retecti?
Nil olim occiduis iam te formosius Indis
Exortum, nil sydereo te Sanctius Axi
Decretum medio miratus ab æthere Titan
Aspexit; stupuitquè extremo à littore Ponti
Ipsa quoquè Europe se pignora tanta referre.
Est procul immenso Tellus vastissima tractu
Eois obuersa Indis, Cæliquè sub axem
Æquatum sese ora omnis, diffusaque latè
Protendunt priscis nota haud mortalibus Arua,
Quæ iam Orbem dixère nouum, ditissima Regna,
Vixquè hæc ora ingens nuper victricibus armis
Austriadum cessit; vix iam crudelibus aris
Abiectis Erebi cœlestia Sacra Quiritum
Suscepit primis conuersa ad sydera votis.

America B. Rosæ virginis Patria breuissimè describitur, eiusq. nouæ Indiæ ad fidem Romanam conuersio.

Cum tu Virgo ingens Diuis exorta secundis
Extemplo Patriæ sedes, vicinaque regna
Prodigijs imples. Quin & Tyberina fluenta,
Romulidumque Arces ipsa hæc pulcherrima fama
Attigit, Attonitique animi stupuère Quirites
Prodigia extremo vix expectata sub axe.

Obsequiosa appellatio ad Sanctissimum D. Nostrum CLEMENTEM IX. Pontifice Optimũ Maximum.

Tuque adeò gemino qui præses maximus orbi
IVLIADE, Ethereas solus qui claudere sedes,
Quiquè aperire potes, qui stringere tartara nutu;
Quiquè hanc sydereis florentem Heroida signis
Sic meritam factis ipsis super Axe Beatis
Virginibus misces, Superumquè attollis honore.
Huc ades, & castis ò CLEMENS annue cæptis.

Innocentissimè Virgo sine ullo quasi cruciatu materno nascitur; neque unquam domi vagitus edidit, aut fleuit. Iam tum mira, ac cœlestis venustas, quæ in adulta quoque permansit, apparuit. A prodigio Rosæ, quæ in vultu paruulæ eluxit, nomen accepit.

Dum Virgo primi venisti ad luminis auras,
Vix vllos genitrix sensit paritura dolores.
At neque tu primæ iam sub cunabula vitæ,
Aut vnquam lacrymis, vnquam vagitibus ora
Imbuis, aut parui fletu sonuère penates.
Iam tum Sydereus Genitor te destinat Indis
Egregium decus, & miro delegit amore
Ipse sibi, Nato vinclis cælestibus addi
Dignatus nuptam. Tum lumina prima decore
Sydereo vestit, rarumque aspirat honorem.
Nimirum flagrans ardet lætissima visu
Maiestas, nec non fragrantibus aurea nimbis
Visa Rosa in miti sedisse innoxia vultu,
Argumentum ingens, quid iam portenderet Axis
Prodigio, Natæ nomenque, decusquè remansit.

Annos quinq. nata animi, & iudicij matura CHRISTO Optimo Maximo castitatem vouet. Iam tum ardentissimo amore Numinis precibus assiduis, alijsq; Christianæ studijs pietatis futuræ sanctimoniæ specimen edit.

Post Virgo primis tu vix labentibus annis,
At matura animi sublato ad Sydera vultu,
Si qua ætas superet totam te casta Tonanti
Vsque sacras, totam Cælesti incendis amore,
Syderaque, & superi tantum penetralia Cæli
Affectas, solis huc tendere nisibus ardes,
Huc solum votis, precibusque huc omnibus instas,
Spesquè tuæ tendunt omnes, sanctique labores.
Hisque adeò studijs, solisquè exercita curis

Mor-

Mortales optas latuiſſe ingloria cœtus,
Et procul ignotis deſerta in rupibus abdi,
Aut Lybiæ extremis agitare in ſaltibus æuum.
Dum fas cum ſolo commercia ducere Cœlo.

Quoque magis vacet rerum cęleſtiũ cogitationibus ſolitudinem quam flagrãtiſſimè optat.

Nam ſeu lux oritur, ſeu cedit victa tenebris,
Diuini Herois laniata occurrit imago
Vſque animis, vſquè atrocis duriſſima lethi
Supplicia, immerituſquè labor ſub ſtipite diro
Occurſat; dumis perfoſſa immanibus ora,
Vulſaquè membra atro ſpectas manare cruore.
Hæc tu collacrymans, ſummoquè exercita luctu
Non ceſſas omnes flagris crudelibus artus,
Cunctaque membra tuo quoque ſaucia ferre dolore.
Nunc rigidâ corpus iuuit vinxiſſe cathenâ;
Nunc ferro laniaſſe; ſuis ſtant verbera plagis
Diuiſa, atquè ægris coeant dum vulnera membris,
Hæc intacta ſinis, flagriſquè immitibus vrges
Alternos artus, queis vix obducta cicatrix.
Tum quoque crudeles dumos, crudelia ſerta
Eſt imitari amor; in toto nam vertice celas
Tenuibus eductum ſpinis, ſtimuliſquè rigeſcens
Argentum, ſacro quæ tu tormenta dolori
Haud dubitas altè fixiſſe impreſſa cerebro.

In memoriam Dominicę Paſſionis incredibili ſuppliciorũ, cruciatuũq. acerbitate corpus affligit, nulla requie cruẽtandi relicta, niſi qua hiatus vulnerum modicè coiret. Laminam argenteã, quæ ſpineũ CHRISTI ſertum imitaretur, triplici ſerie ſtimulorum horrentem capiti impreſſit.

At non his animum laniata doloribus exples;
Tormentis alijs, alijs cruciatibus ægrum
Affligis corpus; pœnis iuuat omnibus ire
In ſenſus omnes. Vix vlli feſſa quieti
Nocturnæ indulges; at queis atrocibus vſa
Supplicijs certas victrix domuiſſe ſoporem?
Nunc ſtimulis tua membra fodis, nunc crine per auras
A ferro immani pendes, nunc ſtipite ab alto
Vincta hæres, & vix imum veſtigia libant
Ima ſolum. Supero ſic tu perſoluere Regi
Sæpè preces, ſæpè inſomnes educere noctes
Conſueſti; vinctoſque artus algore ſupremo
Vix tenui ad lychnum ramorum ardente fauillâ
Demulces, corpuſquè breui ceſſura quieti

Tum noctem pænè totam precibus, ac vigilijs educit, tormentiſquè crudeliſſimis ſoporem vincit, ac vix quietem modicam in duriſſimo ſtrato, aut ſaxo capit.

Aut gelido saxo, nudâ aut tellure recumbis,
Aut silice immiti strato, duriúsue cubili.
Quam virgo Sanctis ardes præcordia flammis?
Quamquè iuuat duros omnes tolerasse labores?
Hos ægros artus, hæc sic prostissaquè membra
Tu longâ esurie torques, tu crebra renatos
Oceano Soles; lucesquè impasta recondis.
Tum demum latices, ac vix cerealia dona
Delibas, crebròquè atro tu pocula felle,
Tu tristes herbas, & amaris gramina succis
Degustas tantùm; nec sic tamen incitus ardor;
Aut animi vigor, aut abscedit corpore robur.
Quin crebrò morbis, sæuisque doloribus ægram
Ipsa fames, lymphisquè Ceres diluta reduxit.
At contrà crebrò summa in discrimina lethi
Adduxère dapes. Nam visum Virgo Tonanti
Vt tormenta feras, & non lædare ferendo,
Dum pœna atroces angunt, summiquè dolores.

Corpusculo tamen sic cruentis verberibus, vigilijsq. extenuato multorum dierum inediam imponit, tum vix lympha, aut pane permodico reficit; immò amarissimo felle in sitim, herbisque amarissimis in famem sæpè vtitur. Asperi, & lethales morbi solius aquæ, & panis vsu depelluntur; dapes exquisitæ indiscrimen vitæ adducunt

Tum Diuo Hesperiæ Patri, cui Sancta Virago
Senarum miro se quondam addixit amore,
Deflagrans quoque tu paribus præcordia votis
Te totam addicis, signisquè ingentibus acta
Ante aram Æthereæ supplex prostrata Parenti
Virgineo vestire habitu, vittisquè sacratis;
Post hortis patrijs viridante potita recessu
Angustis tuguri gaudes semota latebris.
Hic incensa animis tu casto ad sydera nisu
Attolli, Diuumque optas super æthere sisti?
Huc lacrymæque, precesque; huc omnia vota feruntur.
Hæc inter fuluis contorques licia fusis,
Aut aliquid cælatum auro, gemmisue laboras,
Fortunæ auxilium tenui, fortique Parentum.

In Sacello Sanctissimi Rosarij habitu tertij Ordinis S. Patriarchæ Dominici insignitur.

Tuguriolum in hortis paternis precū suarum solitudini tandem impetrat.

Ah Virgo fœlix totus tibi pronus Olympus,
Cælicolæque omnes, Diuûm te Regia Mater
Cælesti affatu, thalamis tædisq. superbis
Dignata Aetherea Proles æquæua Parenti.
Dos tibi Sydereæ sedes, dotaliaquè astra,

Sāctissimę Virginis, ac Domini Nostri IESV CHRISTI alloquio, immò & nuptijs honestatur, hinc Spōsi sui quotidiana præsentia fruitur, magisq. Diuino amore accenditur.

Quæ

Quæ tibi nunc lætis fulgoribus omnia lucent,
Ergo iam superûm dona immortalia libas;
Et mage iam stimulis animum cælestibus acta
Diuino langues, soloque ardescis amore,
Quo sis cumque loco, seu sola inclusa latebris,
Seu sociæ affatu visunt, seu lumina sero
Occludis somno, seu quicquid Virgo facessis,
Sydereis radijs tibi Dia affulget Imago,
Præsentique explet Diuûm dulcedine pectus.
Tu sede à tuguri stella vt clarissima Cælo
Attolli medio, flammisquè ingentibus ardens
Visa omnes circà tractus, semotaque Regna
Diffusis radijs, & mirâ luce replere.

Subinde vt Sydus clarissimũ è tuguriolo suo oriri, ac multis inardescere radijs aspicitur.

Tu crebrò flagrans immenso pectus amore
Dum flores, herbasquè, & magnis robora ramis
Diuino laudes hortaris soluere Regi,
Continuò aeriæ quercus (lætabile visu)
Collisis ramis, collisis frondibus omnes
Auditæ ad numerum dulci strepuisse canore,
Ac visæ aereo flexis cum vertice ramis
Delibare solum, rursusque redire sub astra.
Ipsi se flores, ipsæ pubentibus herbæ
Se nimbis pandunt, se festo gramina luxu.
Tùm vario circa plausu gestire videres
Omne solum, ac omnes obuerti protinus axi
Sydereo plantas, & læto ludere fastu,

Quin ad ipsius nutum flores, herbæ, plantæ, atque proceræ arbores ceù Deo Creatori gratias acturæ se mira omnes, ac prodigiosa frondiũ, ramorũmq. demissione venerãdi studio proclinant.

At Rex Cælicolum, quò tu securius astra,
Ærumnasque, grauesquè inter mereare labores,
Et sors ne tenues subeant præcordia fastus;
Sequè, suumquè iubar coràm aspectabile visu,
Oraque Dia negat, simul omnia dona voluptæ,
Gaudiaquè, æthereæquè omnes dulcedinis auras
Subtrahit, & solam tristi in mærore reliquit.
Hinc dolor immensus, seù nox atrata recurrit,
Seu lux eois iam prima emergit ab Indis,
Vsque animo sedet, & curis exercet amaris.

Ne vero altitudo reuelationũ extollat, annos omnino quindecim subducta Diuina Gratia, mirâ ariditate mentis laborat. Desolatorias visiones patitur; ipsa quoq. alterius vitæ supplicia seu inferni, seu purgatorij per aliqua quotidie intervalla degustat.

Nam

Nam crebrò tibi sepiri caligine cæcâ,
Et tenebris atris, & nocte repente profundâ
Visa omnis demergi mens, confusaque tristi
Horrore inuolui, mæstisque angoribus ægra
Torqueri, seu iam tenebroso carcere vincta
Horrificis vitæ delicta infanda prioris
Elueret pœnis, aut iam scelerata sub imo
Supplicia expleret Barathro, nec meta laborum
Vlla vnquam miseræ, finisuè futura supersit.
Tum nisu nequicquam ægro, conatibus ægris
Nequicquam moliri animus se vertere ad astra;
Sydereumquè polum. Menti stupor altus inhæret,
Et segni obrepunt densata obliuia cordi,
Ceù nunquam superæ notus Rex maximus æthræ,
Nunquam notus amor, quo iam flagare solebas,
Aut quæ iam toties libaras munera Diuûm.
At contrà æternos ceu sic passura dolores
Carceribus tibi visa premi, queis nullus ad auras
Exitus, at duro circumstent mœnia ferro.

Tandem è mæstissima illa animi caligine emergit. Diuinæq. munus Gratiæ multò cumulatius accipit.

Ter quinis annis tu monstris talibus acta,
Inque dies duros animæ perpessa labores
Euadis tandem, & superi pulcherrima Cœli
Ecce tibi radijs iam lux maioribus ardens
Affulget rursus, rursus noua gaudia reddit,
Et se Dius Amor cum toto Numine miscet.
Iam latebrasquè, sinusquè animæ diffusa per omnes
Omnipotens Aura æthereis præcordia flammis
Tota incensa rapit, secumquè attollit ad astra.

Atq assiduo sui Numinis aspectu colloquio, gratia, Cælestiumque blanditiarum voluptate quotidie perfruitur; ac multiplice rerum Sacrarum cognitione animũ explet.

Quin seu forte colum, seu Sancta volumina versas,
Ipsa tibi crebrò teneri formosa Tonantis
In minimos artus collecta apparet Imago,
Tota corusca tamen, totà alto Numine flagrans
Ardescit, summisque mouens vestigia chartis
Paruus ouat, cursu gaudens, atquè alite plantâ.
Nunc lanâ in summâ Diuinæ parua iuuentæ
Membra locat, lumenquè simul, simul oraquè tota

In

In te vnam figit, tenditque tenerrimus vlnas
Ceù stringi amplexu speretuè ad basia tolli.
Intereà se totum animi penetralibus altis
Insinuat miscens, tum miræ summa voluptæ
Gaudia, tum supero dat multa arcana sub axe
Iàm nosse, & sanctas animo percurrere sedes.
Sic rursum radijs, & multà luce corusca
Ipsa etiam Aethereo Genitrix lætissima vultu
Regina apparet Superùm, dulciquè morari
Te crebrò affatu, crebrò dignata soporem
Excussisse oculis, dum lux vicina propinquat,
Iamquè preces, solitiquè vocant ad pensa labores.
Quin clamata semel, semel & reuoluta sopore,
Dum forte obdormis, & somno victa recumbis,
Compellat rursus, quid dulcis nata morare?
Sic oblita preces? en huc delabor ab axe
Votis prona tuis, iam pleno sydere Titan
O nata euehitur, thalamo iam surge relicto.
Hæc memorans versat sopitos molliter artus
Affuditquè thoro Ambrosiæ Cælestis odorem.
At tibi pulsa quies, & mens perfusa liquescit
Sydereo tactu, iam fuluo murrice pallam
Reginæ auersæ, radiosquè, iubarquè decorum
Aspectas, superis dum iam se reddit imago.
Tum lux Ausoniæ Senarum maxima Virgo,
Quâ nulla Italidum magè sanctis ignibus arsit,
Aut magè prodigijs, Diuùmquè eluxit honore;
Quam sæpè à summo formosa apparuit axe
Sydereis pallam gemmis, auroque micanti
Insignis, sparsisque Sacris in crine pyropis?
Te quoties oculis læto radiantibus igni
Totam obijt? Sanctis quotiès hortatibus ægram
Solari, votisque tuis ingentibus vltro
Prodigijs fauit? queisquè alta ad sydera victrix
Enitâre ardens documenta arcana reliquit?
At tu totam animis, toto hauris pectore Diuam;

Beatissimę Virginis creberrimo aspectu iterũ recreatur, ac sępè matutinis horis obdormiscens excitatur.

Similiter S. Catharinæ Senensis gloriosa sæpius fruitur apparitione eiusdẽ que ope solatia, & cęlestia dona non sine Diuinæ munificentiæ prodigio impetrat.

Effi-

Effigiemquè, habitusquè, atque ipsius ora Iuuentæ.
Tota refers, similiquè ardes placidissima vultu.

Angelorũ, qui Custodiæ mortalium præsũt opera, præcipuè Angeli Custodis sui familiaritate prope domestica vtitur.

Te supera Alipedum pubes, quos Rector Olimpi
Præsidio humano, & rebus mortalibus addit
Custodes, studijs fouisse ingentibus ardet.
Præsertim ipsa tuo Custode à Cælite robur
Sæpè experta; graui sæpè in discrimine gaudes
Optato auxilio, medijsque laboribus exis.

Ipsi contrà Dęmones acerbissimo odio incensi frustrà omnia, quæ ad terrorem pertineant, simulacra assumũt Nil dolo, aut tectis insidiarum laqueis proficiunt, victrix Rosa elusà inferorũ fraude remansit.

At Lemures contra stimulis atrocibus acti,
Incensiquè odijs nequicquam immania membra
Cyclopum induti sæuis plangoribus artus
Exercere omnes, dirosque inferre dolores.
Nequicquam illecebris vsi, dum pulchra iuuentæ
Ora gerunt, roseumuè oculis sparsère decorem.
Cessère incepto semper certamine victi.

Summæ humilitatis, ac patiẽtiæ dono prædita multiplices colluctantiũ simul morborum cruciatus, ac quotidiana domesticorum conuitia, imo & cruenta verbera placida animi tranquillitate ferẽdo superat.

Tu tranquilla animi nullo vnquam fracta labore es.
Seu morbi congesti omnes, crudelibus omnes
Tormentis simul, & mixtis cruciatibus angunt.
Seu dura assiduè mater sæuitquè, fremitquè
Increpitans dictis, seu verbere sæpè cruentat
Insontes artus, & te domus omnis amaris
Acta odijs vnam probris exercet iniquis,
Vnam proscindit plagis, ac dira minatur
Insultans, sæuisque addit conuicia dictis,
Fingere forte dolo magna hæc commercia Diuùm,
Et tantum plausus pietate ambire superbos.
Hæc tu pro Superis pacato corde ferebas
Nullo vnquam gemitu, aut lacrymis testata dolorem.

Eximiâ charitate ęgrarum valetudini, & inopiæ consulit. Plagas omnes vlceribus, aut segni putredine inquinatas emũdat nauseamque semel obortam haustu ipsius tabi virulenti castigat.

Tum quoties, si qua extremis languoribus ægra
Corpora, si qua thoro plagis defixa recumbunt,
Resque angusta premit, tu miro inuisis amore?
Munificasque manus, & opem squallentibus addis
Optatam? sæpè & patrij sub limina tecti
Deferri exoras; studijs hic omnibus ægras
Est fouisse labor, tu munia cuncta subire
Visa alacris, putri tu nil manantia tabo,

Aut

Aut membra, aut atrum plagarum horrescere virus.
Quin semel obiectus dum teter faucibus horror,
Corrupta eluuies tabo, saniequè cruentâ
Diu venis demissa horrens, ac lurida pestis
Dirum halat, vomituquè ciens præcordia tentat.
Quid cessas Virgo? quid mens generosa minatur
Triste sibi? diram perge abiecisse mephitim?
Haud ita. Tu Victrix sensus domitura virago
Hos sic corruptos sanie, fœdoque cruore,
Et tabo Latices sola in penetrale recessu
Absorbes totos, atque ima in viscera mittis.
Quin etiam Vates aui haud ignara futuri
Tu crebrò Patriæ multa euentura canebas
Insperata quidem, sed quæ post maximus æther
Attonitis Indis veris successibus implet.
Tùm quoquè mortales si quæ alto corde reposta
Cælauère olim, aut animi penetralibus abdunt
Seu coram amotis tu cuncta arcana latebris
Aspectas Virgo, sapè & mirantibus edis.
At tibi quæ Superi non Rex indulget Olympi
Munera? quæ donis non dona prioribus addit?
Te scis à fato super ardua limina Cęli
Venturam, Dÿ tecum scis fœdus amoris
Mansurum ad cineres. Scis præsens vsque leuamen,
Auxiliumquè alto demitti protinus axe,
Seu quando charos pænuria mæsta Parentes,
Curæquè exagitant tristes, dirusuè repente
Obiectus pauor atroci discrimine terret.
Tu rem arctam Cerere, & misso Diuinitus auro
Sæpè leuas. Cessit rabies bis victa furentum
Taurorum, diro dum sternunt obuia lapsu
Corpora, Semianimesque atro se vulnere mersant.
Persequor? & nostro te totam euoluere cantu
Hìc Virgo sperem? vires non sufficit æquas,
Non numeros Natura pares; succumbimus orsis.
Tota tibi lustris quondam labentibus ætas

Spiritu prophetico futura prædicit atque ipsas arcanas hominum cogitationes diuinitus cognoscit, easque nō semel mirantibus aperuit.

Scit quoque diuinitus de suâ Beatitudine, de Diuino auxilio sibi in suis, suorumq. aduersis rebus, ac periculis semper affuturo.

Non

Non nisi prodigijs, & signis grandibus acta.

Prædicit sui obitus diem, ac Dominicę Passionis tormēta, quę in supremā ægritudine suā cum summis cruciatib' vtcumq. expressura sit.

Ipsa tui nosti tormenta atrocia lethi,
Quosque trabe in Solymâ Proles Diuina labores
Pertulit, hos ipsos vt non æquare potestas,
Sic partem sensuram animo. Sic corpore gaudes,
Immanesque omnes, quos tunc subitura dolores
Prædicis, totum flammàque, ignique, cerebrum,
Ceu septum flagrante globo radicibus imis
Debere incendi, debere à vertice summo
Ignitum flammis ima ad vestigia telum
Transadigi, siccosque sitim seuire per artus;
Tum medium corpus, media, & precordia findi,
Ac si transmissâ flammatus cuspide mucro
Hìc altè fixus transuerso sæuiat igni.
Tum nexus membrorum omnes, ac omnia vincla
Ceu diuulsa sibi summos sensura dolores.

Sanctissimè, & placidissimè ex hac mortali vita ad Superos cū miro Cęlestis militiæ plausu, concentuque euehitur.

Quas postquam flagrans animis, ac robore Sancto
Omnes explesti mortali in corpore pęnas,
Protinus auricomâ Superùm stipata phalange,
Mille tubas, cantusque inter gratantis Olympi,
Supremas Arces, atque intima limina Diuum
Conscendis magno propius fruitura Tonante.

Mira Indorum pietas ad Sacrum funus lacrymis, gaudio, lamētis, aliisquè animi studiis religiosè expressa.

At circà exuuias, & membra exanguia letho
Mirus honos, supplex Vrbs tota affusa pheretro
Haud cessat lacrymans te prima in vota vocare.
Primi Sacrorum Patres, primique Senatus
Virgineum alterni gaudent attollere funus.
Turba omnis Diuam, magno super æthere Diuam
Ingeminat plaudens, Diuam matresquè, viriquè
Vnà omnes iam voce canunt; Diuam æquora ponti,
Diuum omnes scopuli, vicinaque littora reddunt.

Statim nouis prodigiis funus illustratur. Solo aspectu, aut tactu Virginei cadaueris impij, & obdurati corde repentino, ac Sancto de criminibus luctu ad Dominū. misecordiarum conuertuntur.

Haud vana hæc medijs iactarunt plausibus Indi.
Namque repente nouis superà Rex altus ab arce
Prodigijs, summisque dedit clarescere signis.
Diu noxis, scelerumquè atrâ caligine mersi,
Exuuijs si fortę manus, si forte pheretro

Ad-

Admouère, sacro concussi pectora luctu,
Spequè erecti animos extemplo ad sydera versi
Voce palam, lacrymisquè palam sua crimina fassi
Certatim innumeri studia ad cœlestia tendunt.
Tum vultu exangui si quis sua lumina figit,
Spes subito æthereas tota in præcordia labi
Gauisus sentit, se sancto protinus igni
Ardere in superos, & sontes temnere noxas.
Sic posthac crebrò tu culpis mersa vetustis,
Criminibusque assueta nouis durissima corda
Emollis, propiusquè atri discrimen auerni
Das spectare oculis, & facta odisse nefanda,
Et Sancto ad Superos attollere lumina fletu.
Tu ritè à miseris si quando in vota vocata
Vsque audis; ceditquè ægris mors sæpè propinqua.
Quin plorati artus, & corpora frigida letho
Ducendæ rursus venère ad limina vitæ.
Passim morbi omnes, tabesquè, elephasque cruentis
Abscedit maculis, & vis infesta Dianæ
Haud membra exercet spumoso saucia lapsu;
Febriesquè, horrificiquè omnes fugisse dolores
Corporibus certant. Se neruis vndiquè vinctis
Exoluunt, laxantquè artus, passimquè recedit
A membris stupor, & priscum stat corpore robur.
Ah Virgo Europen quâ Cæli cernis ab axe
(Dum Genitor Diuûm nunc annuit omnia votis.)
Europen quoque tu custos assuesce tueri.
En vt Sarmatici fines Aquilonia Regna
Iam vacuo mærent solia sceptrisque relictis!
Certatimquè Patres magna ad suffragia tendunt!
Da summo optari dilectum Heroa Tonanti,
Hæc qui sceptra gerat, prono qui fretus Olympo
Hoc semel inuicti coniuncto robore Regni
Et Thraces omnes, & frangat Marte Gelonos.
Da quoque Bistonias Dycteo à littore classes
Auerti, dirasque rates, sontesque phalanges
Hauriri

Morbis omnibus, ac vitæ humanæ ærumnis Diuina annuente Clementia medetur; ac ipsos quoq. mortuos vitæ restituit.

precatio ad Beatã Virginem Rosam de Sãcta Maria pro incolumitate, & patrocinio Europę tum nouo Sarmatici Regni Rege depellendisque à Creta Thracibus, ac longissima Sanctissimi Domini Nostri Dñi CLEMENTIS Noni Põtificis Maximi, vitã in totius Reipublicæ Christianæ cõmoda, & Romanæ Fidei propagationem.

Hauriri ventis, cressoquè sub æquore mergi;
Et stare Odrysijs Regna hæc inuicta Tyrannis.
Tum Virgo Italiam, Tybrimquè, Arcesque latinas,
Namquè sacratus honos, hinc & tua Gloria creuit,
Da stabili pace, & rebus florere secundis.
Præsertim Superi Regis da credita Regna,
Muniaquè alta Poli, sceptra, & cęlestia ferre
Hic Diu CLEMENTEM, diù Terris aurea secla,
Otiaquè, & placidam Populis reuocare quietem.

Finis prid. Cal. Decembr. CIↃ IↃC LXVIII.

